

AVOMAR, Algemene voorwaarden Martinus Groep.

ARTIKEL 1 - DEFINITIES

- 1.1 AVOMAR 2010: onderhavige algemene voorwaarden.
- 1.2 Opdrachtnemer: de gebruiker van de AVOMAR 2010.
- 1.3 Opdrachtgever: de wederpartij van opdrachtnemer.
- 1.4 Partijen: opdrachtnemer en opdrachtgever gezamenlijk.
- 1.5 Offerte: het aanbod van opdrachtnemer de overeenkomst met toepassing van de AVOMAR 2010 aan te gaan.
- 1.6 Overeenkomst: de tussen opdrachtnemer en opdrachtgever tot stand gekomen overeenkomst.
- 1.7 Werk: de tussen partijen overeengekomen werkzaamheden en de door opdrachtnemer aan opdrachtgever geleverde zaken.
- 1.8 Overmacht: iedere niet aan de opdrachtnemer toe te rekenen omstandigheid die een (tijdelijke) tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst veroorzaakt, waaronder – doch niet uitsluitend – begrepen:
- stakingen en ziekte van eigen personeel, personeel van opdrachtgever en personeel van derden die betrokken zijn de uitvoering van de overeenkomst;
 - diefstal, brand en/of explosie;
 - ongevallen, stroom- en computerstoringen;
 - overheidsmaatregelen die directe invloed op de uitvoering van de overeenkomst hebben;
 - onvoorziene beperkte beschikbaarheid van materialen, stagnatie van de toelevering;
 - het niet tijdig beschikbaar zijn van benodigde vergunningen.

ARTIKEL 2 – TOEPASSELIJKHEID AVOMAR 2010

- 2.1 De AVOMAR 2010 zijn van toepassing op alle door opdrachtnemer uitgebrachte offertes, door opdrachtgever aan opdrachtnemer gegeven

(meerwerk)opdrachten, met opdrachtnemer gesloten overeenkomsten en alle rechts- en feitelijke handelingen van opdrachtnemer.

- 2.2 Afwijkingen van de AVOMAR 2010 zijn slechts geldig indien dit tussen partijen schriftelijk is overeengekomen dan wel indien en voor zover opdrachtnemer daarvan schriftelijk afstand heeft gedaan.
- 2.3 Opdrachtnemer wijst door opdrachtgever van toepassing verklaarde andere voorwaarden dan de AVOMAR 2010 uitdrukkelijk van de hand, ook in geval van enige eerdere verwijzing van de opdrachtgever naar dergelijke voorwaarden. Toepasselijkheid van algemene voorwaarden van de opdrachtgever dient schriftelijk met opdrachtnemer te worden overeengekomen.
- 2.4 Indien één of meer bepalingen van de AVOMAR 2010 nietig of anderszins onverbindend blijken te zijn of worden verklaard, laat dat de geldigheid en toepasselijkheid van de overige bepalingen van de AVOMAR 2010 onverlet. Opdrachtgever en opdrachtnemer zullen alsdan in onderling overleg een oplossing zoeken die zoveel mogelijk in overeenstemming is met de strekking van de nietig of onverbindend verklaarde bepaling(en).
- 2.5 Indien tussen partijen meerdere malen overeenkomsten worden gesloten, zijn de AVOMAR 2010 op de desbetreffende overeenkomsten van toepassing, ongeacht of de AVOMAR 2010 al dan niet expliciet van toepassing zijn verklaard.
- 2.6 De bepalingen in de AVOMAR 2010 kunnen door opdrachtgever niet aan opdrachtnemer worden tegengeworpen indien opdrachtnemer geen beroep op die bepalingen doet.

ARTIKEL 3 - OFFERTE EN OVEREENKOMST

- 3.1 Alle offertes zijn vrijblijvend, tenzij anders in de offerte is vermeld. Indien een offerte een vrijblijvend aanbod bevat en dit aanbod door opdrachtgever wordt aanvaard, heeft opdrachtnemer het recht dit aanbod binnen vijf werkdagen na kennisneming van de aanvaarding

te herroepen.

- 3.2 Offertes zijn gebaseerd op basis van de door opdrachtgever ter beschikking gestelde gegevens, materialen, constructies en voorzieningen. Opdrachtgever dient ervoor zorg te dragen dat voorgaande zaken juist, op passende wijze, volledig en tijdig aan opdrachtnemer worden verstrekt, zodat opdrachtnemer de werkzaamheden op de meest efficiënte wijze kan uitvoeren. Indien opdrachtgever deze verplichting jegens opdrachtnemer niet nakomt, is opdrachtgever gehouden de dientengevolge extra door opdrachtnemer te maken kosten aan opdrachtnemer te vergoeden.
- 3.3 Tot het moment van totstandkoming van de overeenkomst behoudt opdrachtnemer zich het recht voor om zich zonder opgaaf van redenen uit de onderhandelingen met opdrachtgever terug te trekken. In dat geval kan opdrachtgever geen aanspraak maken op vergoeding van schade die opdrachtgever dientengevolge mogelijk lijdt.
- 3.4 Indien geen overeenkomst tot stand komt, is opdrachtnemer gerechtigd alle kosten die opdrachtnemer heeft moeten maken teneinde de offerte te kunnen verstrekken in rekening te brengen bij de opdrachtgever.
- 3.5 Overeenkomsten gelden als gesloten en bewezen:
- a. na ondertekening door partijen van een daartoe opgemaakte overeenkomst;
 - b. na opdrachtbevestiging door de opdrachtnemer aan de opdrachtgever, tenzij de opdrachtgever binnen vijf werkdagen na de verzending van de opdrachtbevestiging zijn bezwaren tegen de opdrachtbevestiging aan de opdrachtnemer kenbaar heeft gemaakt;
 - c. door het feitelijk uitvoering geven aan de offerte;
 - d. door het verrichten van werkzaamheden en levering van materialen die voor een normale voortgang van de uitvoering van een overeengekomen werk

noodzakelijk zijn.

3.6 Ondergeschikten van opdrachtnemer kunnen niet zelfstandig voor opdrachtnemer bindende overeenkomsten sluiten, tenzij opdrachtnemer hen daartoe schriftelijk bevoegd heeft verklaard. Opdrachtnemer is niet gebonden aan toezeggingen door en afspraken met ondergeschikten van opdrachtnemer, tenzij deze toezeggingen en afspraken schriftelijk door opdrachtnemer aan opdrachtgever worden bevestigd.

ARTIKEL 4 - INTELLECTUELE EIGENDOM

4.1 Tenzij anders is overeengekomen behoudt opdrachtnemer de auteursrechten, octrooirechten en overige rechten van intellectuele eigendom op de door hem aan opdrachtgever verstrekte offerte, ontwerpen, documentatie, rapporten, adviezen, afbeeldingen, tekeningen, (proef)modellen, programmatuur, apparatuur en overige rechten en zaken. Voornoemde rechten en zaken blijven eigendom van opdrachtnemer ongeacht of voor de vervaardiging ervan kosten in rekening zijn gebracht aan opdrachtgever.

4.2 Het is de opdrachtgever verboden de in lid 1 van dit artikel bedoelde rechten en zaken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer te vervreemden, te bezwaren, te kopiëren, te verveelvoudigen, te openbaren of anderszins te gebruiken of te (doen) exploiteren of op enigerlei wijze aan derden ter beschikking te stellen. Opdrachtgever is slechts gerechtigd de informatie van opdrachtnemer aan derden te verstrekken indien dat noodzakelijk is voor een goede uitvoering van de overeenkomst en alleen nadat een geheimhoudingsverplichting met de derde is overeengekomen.

4.3 Indien opdrachtgever constateert dat derden inbreuk maken op de in lid 1 bedoelde rechten en zaken van opdrachtnemer, is opdrachtgever verplicht dit terstond aan opdrachtnemer te melden. Opdrachtgever zal zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer

op geen enkele wijze zelf in of buiten rechte tegen een dergelijke inbreuk optreden en zal zich stipt houden aan alle door opdrachtnemer te geven instructies.

4.4 Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor alle aanspraken die voortvloeien uit de schending van enig recht van intellectuele eigendom dan wel enig soortgelijk recht van derden op door opdrachtgever aan opdrachtnemer in het kader van de uitvoering van de overeenkomst ter beschikking gestelde documenten en zaken, daaronder in ieder geval begrepen documentatie, tekeningen, modellen, monsters, programmatuur en apparatuur.

4.5 Indien geen overeenkomst wordt gesloten, dan wel de gesloten overeenkomst tussentijds wordt beëindigd, dient opdrachtgever alle hem door opdrachtnemer verstrekte documenten binnen veertien dagen franco aan opdrachtnemer te retourneren.

ARTIKEL 5 - PRIJZEN EN PRIJSWIJZIGINGEN; MEER-, MINDER- EN OVERWERK

5.1 De prijzen in de offerte zijn uitgedrukt in euro's exclusief BTW en andere heffingen of leges van overheidswege, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld. De prijzen zijn gebaseerd op een continu bouwproces en prijspeil van lonen, materialen etc. geldend op de dag van de offerte.

5.2 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen zijn in de overeengekomen prijs niet inbegrepen:

- a. de kosten van grond-, hei-, hak-, breek-, fundering-, metsel-, timmer-, stukadoors-, behangers-, schilder-, herstel of ander bouwkundig werk, van welke aard dan ook, noch de kosten van aansluiting op het hoofdbuizenet van riolering, gas of water of het hoofdleidingnet van enige elektriciteit- of andere nutsmaatschappij;
- b. de kosten van het transport van die (onder)delen welke niet door opdrachtnemer zelf te behandelen zijn alsmede hiertoe te gebruiken hijs- of ander hefwerktuigen;

c. de kosten van het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade aan op het werk aanwezige zaken;

d. de kosten van het bewerken, verwerken, verwijderen en / of het afvoeren van (verontreinigde) afvalstoffen zowel in vaste als in vloeibare vorm;

e. de kosten voor vergunningen en ontheffingen.

5.3 Opdrachtnemer heeft het recht alle prijsverhogende factoren - waaronder mede wordt verstaan verhoging van kostprijzen en tarieven voor materialen, loonkosten, sociale lasten, belastingen, transportkosten, (fabrieks)prijzen van toeleveranciers, alsmede een wijziging in valutaverhoudingen - die zijn ontstaan na het doen van de offerte, als meerprijs aan de opdrachtgever te berekenen. De betaling daarvan geschiedt gelijk met die van de aanneemsom en bij betaling in termijnen binnen veertien dagen na factuurdatum.

5.4 Indien partijen uitvoering van de overeenkomst in regie zijn overeengekomen, zal opdrachtnemer de werkelijk bestede uren en materialen op basis van de vooraf overeengekomen tarieven en opslagen voor algemene kosten, risico en winst bij opdrachtgever in rekening brengen. Indien vooraf voor de materialen geen tarieven en opslagen overeengekomen zijn, wordt de prijs bepaald aan de hand van de op de datum van de overeenkomst geldende bruto prijzen. Indien vooraf voor de bestede uren geen tarieven en opslagen overeengekomen zijn, wordt deze prijs berekend volgens de gebruikelijke uurtarieven van opdrachtnemer, geldende in de periode waarin de werkzaamheden zijn verricht. De bestede uren en materialen worden door opdrachtnemer geregistreerd en geadmistreerd. De registratie en administratie van opdrachtnemer is in alle gevallen bindend voor opdrachtgever.

5.5 Een samengestelde prijsopgave verplicht opdrachtnemer niet tot nakoming van een deel van hetgeen in de offerte is vermeld tegen een overeenkomstig deel van

- de opgegeven prijs. Offertes gelden niet voor vervolgoopdrachten, tenzij anders is vermeld.
- 5.6 Alle wijzigingen in de overeenkomst, hetzij noodzakelijk, hetzij door een bijzondere dan wel aanvullende opdracht van opdrachtgever, hetzij als gevolg van wijziging in het ontwerp of de voorwaarden van uitvoering, dan wel veroorzaakt doordat de aan opdrachtnemer verstrekte informatie niet aansluit bij de uitvoering van de overeenkomst of doordat van geschatte hoeveelheden wordt afgeweken, worden aangemerkt als meer en/of minderwerk en komen voor rekening van opdrachtgever.
- 5.7 In geval van door opdrachtgever gewenste toevoegingen of veranderingen in de overeenkomst c.q. het overeengekomen werk, dan wel een redelijkerwijs noodzakelijk gewijzigde uitvoering van de overeenkomst c.q. het overeengekomen werk, is opdrachtnemer gerechtigd een verhoging van de prijs te vorderen. Het gemis van een schriftelijke meerwerkopdracht laat deze aanspraak van opdrachtnemer onverlet.
- 5.8 Meerwerk zal worden berekend op basis van de prijsbepalende factoren die gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Minderwerk zal worden verrekend op basis van de bij het sluiten van de overeenkomst geldende prijsbepalende factoren.
- 5.9 In geval van door opdrachtgever gewenste toevoegingen of veranderingen in de overeenkomst c.q. het overeengekomen werk, dan wel een redelijkerwijs noodzakelijk gewijzigde uitvoering van de overeenkomst c.q. het overeengekomen werk, heeft opdrachtnemer aanspraak op bouwtijdverlenging gelijk aan de tijd benodigd voor de uitvoering van de wijziging van de overeenkomst c.q. het overeengekomen werk en de vertraging in de uitvoering.
- 5.10 Indien bij de eindafrekening blijkt dat het totaalbedrag van het minderwerk het totaalbedrag van het meerwerk overtreft, heeft opdrachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 15% van het verschil van die totalen.
- 5.11 Indien als gevolg van een oorzaak, welke niet voor rekening van opdrachtnemer komt, buiten de normale achturige werkdag door opdrachtnemer werkzaamheden moeten worden verricht, is opdrachtnemer gerechtigd daarvoor een extra toeslag in rekening te brengen. Deze toeslag wordt berekend volgens de toepasselijke CAO.
- ARTIKEL 6 - LEVERING EN LEVERTIJDEN**
- 6.1 Alle leverings- of plaatsingstijden c.q. termijnen voor de uitvoering van de overeenkomst zijn streeftijden c.q. streeftermijnen, die bij benadering zijn vastgesteld en opdrachtnemer niet binden. De termijnen gaan in wanneer over alle bijzonderheden betreffende de uitvoering van de overeenkomst overeenstemming is bereikt en nadat alle voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke gegevens in het bezit zijn van opdrachtnemer en - indien toepasselijk – de opdrachtnemer de overeengekomen (deel)betaling heeft ontvangen.
- 6.2 Opdrachtgever verbindt zich ervoor zorg te dragen dat levering/plaatsing en/of de werkzaamheden tijdig en op door hem aangegeven plaatsen uitgevoerd kunnen worden. Eventuele kosten die voortvloeien uit het tekortschieten in de nakoming van voornoemde verbintenis door opdrachtgever kunnen door opdrachtnemer aan opdrachtgever als meerwerk in rekening worden gebracht.
- 6.3 Het is opdrachtnemer toegestaan de opdracht eerder dan overeengekomen uit te voeren. In voorkomende gevallen zal eerst overleg met opdrachtgever worden gevoerd.
- 6.4 Opdrachtnemer stelt de wijze van uitvoering van de overeenkomst vast. Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen is opdrachtnemer gerechtigd in delen te leveren/plaatsen c.q. de overeenkomst in delen uit te (laten) voeren. Opdrachtnemer heeft het recht, zonder voorafgaande toestemming van opdrachtgever, (delen van) de overeenkomst te laten uitvoeren door derden.
- 6.5 Wanneer zaken na het verstrijken van de leveringstermijn door opdrachtgever niet zijn afgenomen, door opdrachtgever zijn geweigerd of niet kunnen worden aangebracht in het werk, staan de zaken ter beschikking van opdrachtgever en worden deze voor rekening en risico van opdrachtgever door opdrachtnemer opgeslagen.
- 6.6 Indien opdrachtgever de levering van bepaalde materialen en/of de uitvoering van bepaalde onderdelen van het werk aan zichzelf heeft voorbehouden, is opdrachtgever aansprakelijk voor de schade die opdrachtnemer lijdt als gevolg van niet tijdige of onjuiste levering of uitvoering daarvan.
- 6.7 Opdrachtgever dient ervoor zorg te dragen dat de door hemzelf dan wel door derden uit te voeren werkzaamheden die niet tot de overeenkomst met opdrachtnemer behoren zodanig en zo tijdig worden verricht dat de uitvoering van het werk van opdrachtnemer daarvan geen vertraging ondervindt, bij gebreke waarvan de opdrachtnemer het recht heeft de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en de uit de vertraging voortvloeiende extra kosten volgens de gebruikelijke tarieven aan opdrachtgever als meerwerk in rekening te brengen.
- 6.8 Opdrachtgever zorgt ervoor dat tijdig en ten minste zeven dagen voor de uitvoering van de werkzaamheden de afspraken met de planning van opdrachtnemer zijn vastgelegd.
- 6.9 De opdrachtgever draagt er zorg voor dat alle gegevens en goedkeuringen, voor het uitvoeren van de overeenkomst, tijdig aan opdrachtnemer worden verstrekt, bij gebreke waarvan de opdrachtnemer het recht heeft de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en de uit de vertraging voortvloeiende extra kosten volgens de gebruikelijke tarieven aan opdrachtgever als meerwerk in rekening te brengen.

- 6.10 Indien partijen overeenkomen dat de overeenkomst in fasen zal worden uitgevoerd, heeft opdrachtnemer het recht de uitvoering van die onderdelen die tot een volgende fase behoren op te schorten totdat de opdrachtgever de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd. Opdrachtnemer is in dat geval geen schadevergoeding aan opdrachtgever verschuldigd.
- 6.11 Opdrachtgever dient aanwezig te zijn bij alle bouwvergaderingen die direct of indirect betrekking hebben op de uitvoering van de overeenkomst.
- 6.12 De opdrachtgever draagt op zijn kosten, tenzij anders overeengekomen, jegens opdrachtnemer zorg voor:
- a. beschikbaarheid en bereikbaarheid van het terrein waarop of het gebouw waarin het werk moet worden uitgevoerd en voor zover nodig voor omliggende terreinen;
 - b. voldoende gratis parkeergelegenheid, bij gebreke waarvan parkeergelden, boetes en reistijd doorberekend zullen worden aan opdrachtgever;
 - c. voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van materialen en hulpmiddelen van en naar opslagplaats en het werk, horizontaal en verticaal transport op de bouwplaats daaronder begrepen;
 - d. aansluitmogelijkheden voor elektrische machines (220 V/380V, 35 A), verlichting, verwarming, gas, perslucht en water t.b.v. koeling maximaal vijftig meter van de werkplek;
 - e. verlichting van het bouwterrein;
 - f. tekeningen van de ligging van de kabels, buizen en leidingen;
 - g. noodzakelijke verkeersmaatregelen;
 - h. verwijderen van obstakels die de uitvoering van de werkzaamheden beïnvloeden;
 - i. afdoende veiligheidsmaatregelen bij werkzaamheden aan het werk;
 - j. orde en veiligheid op het werk, het werkterrein en de gebouwen waarin de werkzaamheden worden verricht;
- k. schaftruimten en sanitaire voorzieningen;
- l. eventuele noodzakelijke vergunningen en ontheffingen van overheidswege;
- m. eventuele toestemming van omwonenden en omliggende bedrijven voor de uitvoering van de werkzaamheden;
- n. eventueel te plaatsen steigers;
- o. vertegenwoordigingsbevoegdheid van de directievoerder, tenzij anders overeengekomen;
- p. afdoende veiligheidsmaatregelen volgens de ARBO-wet bij de uit te voeren werkzaamheden.
- dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de opnemingsdag te zijn goedgekeurd.
- 7.4 Geschiedt de opnemingsdag niet binnen acht dagen na de in het eerste lid bedoelde dag, dan kan opdrachtnemer bij aangetekende brief een nieuwe aanvraag tot opnemingsdag richten, met verzoek het werk binnen acht dagen op te nemen. Voldoet de opdrachtgever niet aan dit verzoek, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de in het eerste lid bedoelde dag te zijn goedgekeurd. Voldoet de opdrachtgever wel aan dit verzoek, dan vinden het tweede en derde lid van dit artikel overeenkomstige toepassing.
- 7.5 Het werk wordt geacht te zijn goedgekeurd indien en voor zover het in gebruik wordt genomen. De dag van ingebruikneming van het werk of een gedeelte daarvan geldt als dag van goedkeuring van het werk of van het desbetreffende gedeelte daarvan.
- 7.6 Gebreken, die gevoeglijk in de onderhoudstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot onthouding van goedkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan.
- 7.7 Met betrekking tot een heropnemingsdag na onthouding van goedkeuring vinden de bovenvermelde bepalingen overeenkomstige toepassing.
- 7.8 In geval van heropnemingsdag zullen andere gebreken dan die, welke bij eerdere opnemingsdag(en) aan de opdrachtnemer zijn opgegeven, alleen dan reden tot hernieuwde onthouding van goedkeuring kunnen zijn, indien die gebreken eerst na de voorafgegane opnemingsdag(en) aan de dag zijn getreden.

ARTIKEL 7 - OPNEMING EN GOEDKEURING

7.1 Een redelijke termijn voor de dag waarop het werk naar de mening van opdrachtnemer voltooid zal zijn, nodigt de opdrachtnemer opdrachtgever schriftelijk uit tot opnemingsdag van het werk over te gaan. De opnemingsdag geschiedt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen acht dagen na de dag waarop het werk naar de mening van opdrachtnemer voltooid is. De opnemingsdag vindt plaats door opdrachtgever in aanwezigheid van opdrachtnemer en strekt ertoe, te constateren of opdrachtnemer aan zijn verplichtingen uit de overeenkomst heeft voldaan.

7.2 Nadat het werk is opgenomen, wordt door opdrachtgever aan opdrachtnemer binnen acht dagen schriftelijk medegedeeld, of het werk al dan niet is goedgekeurd, in het eerste geval met vermelding van de eventueel aanwezige gebreken als bedoeld in het zesde lid van dit artikel, in het laatste geval met vermelding van de gebreken, die de reden voor onthouding van de goedkeuring zijn. Wordt het werk goedgekeurd, dan wordt als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende mededeling aan opdrachtnemer is verzonden.

7.3 Wordt door opdrachtgever niet binnen acht dagen na de opnemingsdag een schriftelijke mededeling of het werk al dan niet is goedgekeurd aan de opdrachtnemer verzonden,

ARTIKEL 8 - OPLEVERING EN ONDERHOUDSTERMIJN

8.1 Het werk wordt als opgeleverd beschouwd, indien het werk overeenkomstig artikel 7 is of geacht wordt te zijn goedgekeurd. De dag, waarop het werk is of geacht wordt te zijn goedgekeurd, geldt als dag waarop het werk als

opgeleverd wordt beschouwd.

hechtheid van werk in gevaar brengt.

opdrachtnemer afgevoerd, onverminderd de aansprakelijkheid van opdrachtgever in geval van verontreiniging.

8.2 Opdrachtnemer is verplicht de in artikel 7 zesde lid, bedoelde gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen.

ARTIKEL 10 - RECLAME

10.1 Opdrachtgever kan op een gebrek in de prestatie van opdrachtnemer geen beroep meer doen, indien hij niet binnen 14 dagen nadat opdrachtgever het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk bij opdrachtnemer heeft gereclameerd.

11.6 Voor de aangevoerde bouwstoffen draagt opdrachtgever het risico van verlies en/of beschadiging vanaf het moment waarop zij op het werk zijn aangevoerd gedurende de tijd dat deze daar buiten de normale werktijden onder toezicht van opdrachtgever verblijven.

8.3 De onderhoudstermijn belooft dertig dagen en gaat in onmiddellijk na de dag waarop het werk overeenkomstig het eerste lid als opgeleverd wordt beschouwd. Opdrachtnemer is verplicht gebreken die in de onderhoudstermijn aan het licht komen, zo spoedig mogelijk te herstellen, met uitzondering echter van de gebreken waarvoor opdrachtgever verantwoordelijkheid draagt, of waarvoor opdrachtgever aansprakelijk is.

10.2 Bij onterechte reclamaties staat het opdrachtnemer vrij de kosten van onderzoek in rekening te brengen bij opdrachtgever.

11.7 Zodra een niet door opdrachtgever afgekeurde bouwstof door opdrachtnemer in het werk op de voorgeschreven wijze is verwerkt, vervalt iedere aanspraak van opdrachtgever uit hoofde van enig gebrek in het werk dat zijn oorzaak vindt in de verwerking van de betreffende bouwstof.

8.4 Opdrachtnemer is gerechtigd het werk in gedeelten op te leveren, tenzij hiervan bij overeenkomst schriftelijk is afgeweken.

ARTIKEL 11 - BOUWSTOFFEN

11.1 Alle te verwerken bouwstoffen moeten van goede hoedanigheid zijn, geschikt zijn voor hun bestemming en voldoen aan de gestelde eisen.

ARTIKEL 12 - EIGENDOMSVOORBEHOUD

12.1 Al hetgeen dat door opdrachtnemer aan opdrachtgever is (op)geleverd blijft eigendom van opdrachtnemer totdat opdrachtgever hetgeen hij uit hoofde van de overeenkomst aan opdrachtnemer verschuldigd is, volledig aan opdrachtnemer heeft voldaan en opdrachtnemer zulks schriftelijk aan opdrachtgever heeft bevestigd.

ARTIKEL 9 - AANSPRAKELIJKHEID NA OPLEVERING

9.1 Na het verstrijken van de onderhoudstermijn is opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk, behoudens indien het werk of enig onderdeel daarvan door schuld van opdrachtnemer, zijn leverancier, zijn onderaannemer of zijn personeel een gebrek bevat dat door opdrachtgever redelijkerwijs niet eerder onderkend had kunnen worden en aan opdrachtnemer van dat gebrek binnen redelijke termijn na ontdekking mededeling is gedaan.

11.2 Opdrachtnemer stelt opdrachtgever in de gelegenheid bouwstoffen te keuren. De keuring dient te geschieden bij de aankomst hiervan op het werk (eventueel op overeengekomen monsters) of bij de eerste gelegenheid daarna, mits in dat laatste geval de voortgang van het werk niet in gevaar komt. Opdrachtnemer is bevoegd bij de keuring aanwezig te zijn of zich te doen vertegenwoordigen.

12.2 De opdrachtgever verplicht zich de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken als een zorgvuldig huisvader te behandelen, niet te verpanden of te verwerken en de desbetreffende zaken te verzekeren en verzekerd te houden tegen diefstal en brand-, ontploffings- en waterschade en de polis van deze verzekering(en) op eerste verzoek ter inzage aan opdrachtnemer ter beschikking te stellen.

9.2 De rechtsvordering uit hoofde van het in het vorige lid bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van een jaar na het verstrijken van de onderhoudstermijn.

11.3 Opdrachtgever is bevoegd bouwstoffen door derden te laten onderzoeken. De daaraan verbonden kosten komen voor rekening van opdrachtgever. Door opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen worden geacht te zijn goedgekeurd.

12.3 Opdrachtgever is niet gerechtigd om zaken die nog niet volledig aan opdrachtnemer (af)betaald zijn aan derden in eigendom over te dragen of derden op deze zaken enige zekerheid te verschaffen.

9.3 Ingeval het in het eerste lid bedoelde gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van twee jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken indien het de

11.4 Zowel opdrachtgever als opdrachtnemer kunnen in geval van afkeuring van bouwstoffen vorderen dat een in onderling overleg getrokken, door beiden gewaarmerkt verzegeld monster, wordt bewaard.

12.4 Indien derden beslag leggen op door opdrachtnemer onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken, dan wel rechten daarop willen vestigen en/of doen gelden, dan is opdrachtgever verplicht opdrachtnemer daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen.

11.5 De uit het werk komende bouwstoffen, waarvan opdrachtgever heeft verklaard dat hij ze wenst te behouden, dienen door opdrachtgever van het werk te worden verwijderd. Alle andere bouwstoffen worden door

- 12.5 Opdrachtnemer is gerechtigd om al hetgeen dat door opdrachtnemer aan opdrachtgever is (op)geleverd en waarvan de eigendom is voorbehouden bij opdrachtgever of derden terstond weg te (doen) halen ingeval opdrachtgever tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen jegens opdrachtnemer. Voor zover noodzakelijk zal opdrachtgever aan opdrachtnemer op diens eerste verzoek onmiddellijke toegang verlenen tot gebouwen en/of terreinen, waarvan opdrachtgever eigenaar, dan wel beheerder is, zodat opdrachtnemer zijn eigendom(men) kan revindicieren. Opdrachtnemer is gerechtigd de kosten die hieraan verbonden zijn en eventuele schade die opdrachtnemer hierdoor lijdt bij opdrachtgever in rekening te brengen.
- 13.1 Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen gelden de volgende betalingscondities van opdrachtnemer:
- levering handelszaken: voorafgaand aan de aflevering;
 - opgedragen werkzaamheden: te betalen naar rato van de voortgang van de werkzaamheden.
 - bij aanneming van werk: 40% van de overeengekomen prijs bij opdracht en vervolgens naar rato van de voortgang van de werkzaamheden en levering van materialen, met dien verstande dat de gehele aanneemsom van het werk dient te zijn voldaan voor de datum van opnemings van het werk.
- 13.2 Betaling dient te geschieden op een door opdrachtnemer aangewezen bank- of girorekening. Verrekening door opdrachtgever, om welke reden en/of voor welke vordering dan ook, is niet toegestaan. Klachten over facturen dienen binnen acht dagen na ontvangst van de factuur schriftelijk bij opdrachtnemer te zijn ingediend. De betalingsverplichting van opdrachtgever wordt hierdoor niet opgeschort.
- 13.3 Opdrachtnemer is te allen tijde gerechtigd, alvorens met de uitvoering van de overeenkomst aan te vangen en/of deze te continueren, naar het oordeel van opdrachtnemer voldoende zekerheid voor de nakoming van de betalingsverplichtingen van opdrachtgever te verlangen. Deze bevoegdheid van opdrachtnemer bestaat ook indien krediet is bedongen. Een weigering van opdrachtgever om aan dit verzoek te voldoen, geeft opdrachtnemer het recht de overeenkomst schriftelijk te ontbinden onverminderd de overige aan opdrachtnemer ter zake toekomende rechten, waaronder het recht op schadevergoeding.
- 13.4 Facturen dienen te zijn voldaan binnen veertien dagen na factuurdatum. Ingeval van niet (tijdige) betaling is opdrachtnemer gerechtigd vanaf de vervaldatum van de factuur een rente van 1,5% per maand aan opdrachtgever in rekening te brengen, waarbij een gedeelte van een maand als een gehele maand wordt beschouwd. In dat geval is opdrachtnemer voorts gerechtigd om de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de met opdrachtgever gesloten overeenkomst(en) op te schorten totdat opdrachtgever alsnog volledig zijn verplichtingen jegens opdrachtnemer is nagekomen, onverminderd de overige aan opdrachtnemer ter zake toekomende rechten, waaronder het recht op schadevergoeding. Indien opdrachtnemer gebruik maakt van het in dit artikellid aan hem toekomende opschortingsrecht, blijft de eventuele schade die daaruit voortvloeit voor opdrachtgever voor rekening van opdrachtgever.
- 13.5 De gehele prijs of aanneemsom is onmiddellijk en volledig opeisbaar indien:
- betaling niet plaatsvindt binnen de overeengekomen betalingstermijn;
 - opdrachtgever in staat van faillissement geraakt, surseance van betaling aanvraagt of indien het een natuurlijk persoon betreft, diens onder curatelestelling is aangevraagd;
 - ten laste van opdrachtgever conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd;
- opdrachtgever (natuurlijk persoon) overlijdt, in liquidatie treedt, zijn bedrijfsactiviteiten geheel of gedeeltelijk staakt of wordt ontbonden;
 - opdrachtgever zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 12 van de AVOMAR 2010 niet (volledig) nakomt.
- 13.6 Alle kosten, zowel gerechtelijke als buitengerechtelijke, die door opdrachtnemer moeten worden gemaakt uit hoofde van het niet nakomen van de verplichtingen van opdrachtgever jegens opdrachtnemer, zullen ten laste van de opdrachtgever komen. Bij niet tijdige of niet volledige betaling zullen de buitengerechtelijke kosten tenminste 15% van het verschuldigde bedragen, onverminderd het recht van opdrachtnemer om aanvullende vorderingen in te stellen, waaronder, maar niet uitsluitend, opschorting van de werkzaamheden, (gedeeltelijke) ontbinding van de overeenkomst en/of schadevergoeding.
- 13.7 Betalingen van opdrachtgever aan opdrachtnemer zullen eerst in mindering worden gebracht op de verschuldigde rente en kosten, vervolgens op het deel van de hoofdsom waarvoor geen eigendomsvoorbehoud bestaat en dan op het overige deel van de hoofdsom.
- 13.8 Opdrachtnemer is te allen tijde gerechtigd om zijn vorderingen op opdrachtgever te verrekenen met wat opdrachtnemer aan gelden, die toebehoren of toekomen aan opdrachtgever, onder zich heeft of zal krijgen.

ARTIKEL 14 - OVERMACHT

- 14.1 In geval van overmacht is opdrachtnemer gerechtigd ofwel de overeengekomen tijdsduur voor de uitvoering van het werk te verlengen met tenminste de duur van de overmacht, ofwel de overeenkomst respectievelijk het niet uitgevoerde gedeelte daarvan te annuleren, zonder enige schadevergoeding aan opdrachtgever verschuldigd te zijn.
- 14.2 Bij gedeeltelijke uitvoering van de

overeenkomst als gevolg van overmacht is opdrachtnemer gerechtigd om het reeds gepresteerde afzonderlijk bij opdrachtgever in rekening te brengen en is opdrachtgever gehouden het bij hem in rekening gebrachte aan opdrachtnemer te voldoen.

- 14.3 Opdrachtnemer is tevens gerechtigd om zich op overmacht te beroepen indien de niet aan opdrachtnemer toerekenbare omstandigheid die de nakoming van de overeenkomst verhindert, intreedt nadat opdrachtnemer aan zijn verplichtingen jegens opdrachtgever had moeten voldoen.
- 14.4 Alle (extra) kosten verband houdende met overmacht komen voor rekening van opdrachtgever, waaronder kosten voor schadebeperkende maatregelen.

ARTIKEL 15 - AANSPRAKELIJKHEID

- 15.1 Opdrachtnemer is slechts aansprakelijk voor schade, indien en voor zover door opdrachtgever wordt bewezen dat de schade het gevolg is van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de verbintenissen van opdrachtnemer jegens opdrachtgever dan wel indien en voor zover door opdrachtgever wordt bewezen dat de schade het gevolg is van een onrechtmatige daad van opdrachtnemer jegens opdrachtgever.
- 15.2 Voor schade als gevolg van toerekenbare tekortkomingen en/of onrechtmatige daden van derden is opdrachtnemer nimmer aansprakelijk.
- 15.3 In ieder geval is opdrachtnemer slechts aansprakelijk voor geleden schade bij opdrachtgever, voor zover het verzekeren voor dergelijke schade bij Nederlandse verzekeringsmaatschappijen mogelijk en in de branche waar opdrachtnemer werkzaam is, gebruikelijk is.
- 15.4 Indien opdrachtnemer conform het bepaalde in lid 1 van dit artikel aansprakelijk is voor door opdrachtgever geleden schade en deze aansprakelijkheid door de

aansprakelijkheidsverzekering van opdrachtnemer wordt gedekt, belooft het maximaal uit te keren schadebedrag aan opdrachtgever niet meer dan het bedrag van de door de aansprakelijkheidsverzekering gedane uitkering. Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen is opdrachtnemer medeverzekerd op een door opdrachtgever ten behoeve van het werk afgesloten C.A.R.-verzekering, waarvan de voorwaarden door opdrachtnemer op diens verzoek bij opdrachtgever ter inzage liggen. Voor zover opdrachtnemer niet verzekerd is, is de schade beperkt tot ten hoogste het deel van het factuurbedrag dat gemoeid is met dat onderdeel van de uitvoering van de overeenkomst waarop de aansprakelijkheid betrekking heeft, althans maximaal tot het factuurbedrag, althans maximaal tot de totale opdrachtsom.

- 15.5 Opdrachtnemer is nimmer aansprakelijk voor alle vormen van indirecte schade en/of gevolgschade, immateriële schade, vermogensschade, schade geleden door bedrijfsstagnatie, milieuschade, omzetschade, gederfde winst, imagoschade, etc.
- 15.6 In afwijking van lid 1 van dit artikel aanvaardt opdrachtnemer geen aansprakelijkheid voor schade ontstaan als gevolg van:
- onjuiste en/of onvolledige gegevens, orders, aanwijzingen en instructies ontvangen van opdrachtgever;
 - ondeugdelijkheid van bouwstoffen, hulpmiddelen, materialen of onderdelen die opdrachtgever aan opdrachtnemer heeft voorgeschreven of die door opdrachtgever aan opdrachtnemer ter beschikking zijn gesteld;
 - ondeugdelijkheid van de ondergrond of constructie waarop of waaraan werkzaamheden moeten worden verricht;
 - opzettelijk schadeveroorzakend handelen van een ondergeschikte of derde;
 - het plegen van een misdrijf door een ondergeschikte of derde;
 - de aanwezigheid van

schadelijke stoffen op of in het geleverde indien opdrachtnemer hiervan niet op de hoogte was ten tijde van de levering;

- wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege die na de dag van de offerte in werking zijn getreden;
 - door opdrachtgever of derden uitgevoerde werkzaamheden of verrichte leveringen.
- 15.7 Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor alle aanspraken van derden die direct of indirect bij de uitvoering van de overeenkomst betrokken zijn.
- 15.8 Indien werktuigen, bouwstoffen of andere hulpmiddelen, die opdrachtgever ter beschikking heeft gesteld dan wel door opdrachtgever zijn voorgeschreven, gebreken mochten hebben, is opdrachtgever aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.
- 15.9 Opdrachtgever dient opdrachtnemer gelegenheid te bieden alle handelingen te verrichten die schade kunnen voorkomen, beperken, herstellen of opheffen, bij gebreke waarvan opdrachtgever voor de hierdoor ontstane schade aansprakelijk is en alle aanspraken van opdrachtgever op opdrachtnemer komen te vervallen.
- 15.10 Iedere aansprakelijkheid van opdrachtnemer vervalt, indien opdrachtnemer niet binnen dertig dagen na het beëindigen van de werkzaamheden schriftelijk op de door opdrachtgever beweerdelijk geleden schade opmerkzaam is gemaakt.
- 15.11 Opdrachtgever kan alleen een beroep doen op de verplichtingen zoals die voortvloeien uit dit artikel indien opdrachtgever zelf aan al zijn verplichtingen jegens opdrachtnemer heeft voldaan.
- 15.12 Iedere rechtsvordering tot schadevergoeding jegens opdrachtnemer verjaart door het enkele verloop van twee maanden na het ontstaan van de vordering. Deze verjaringstermijn is van toepassing op alle contractuele en non contractuele vorderingen tot

- schadevergoeding.
- 15.13 Ingeval van overschrijding van de overeengekomen bouwtijd is de verplichting tot vergoeding van schade gefixeerd op € 34,-- per werkbare werkdag.
- ARTIKEL 16 - ONTBINDING, OPSCHORTING EN RETENTIERECHT
- 16.1 In de navolgende gevallen wordt opdrachtgever geacht van rechtswege in verzuim te zijn en heeft opdrachtnemer het recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden:
- indien (opdrachtnemer goede grond heeft te vrezen dat) opdrachtgever één of meer van zijn verplichtingen uit de overeenkomst met opdrachtnemer, niet, niet tijdig of niet behoorlijk nakomt (zal nakomen);
 - indien faillissement of surseance van betaling van of door opdrachtgever is aangevraagd, dan wel opdrachtgever krachtens wettelijke bepalingen onder bewind, beheer of curatele wordt gesteld;
 - indien opdrachtgever onderdelen van zijn onderneming geheel of gedeeltelijk overdraagt, liquideert, staakt dan wel zijn ondernemingsvorm wijzigt;
 - indien ten last van opdrachtgever conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd;
 - opdrachtgever zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 12 van de AVOMAR 2010 niet (volledig) nakomt.
- Het voorgaande laat de overige rechten van opdrachtnemer onverlet.
- 16.2 In de gevallen genoemd in lid 1 van dit artikel is het door opdrachtgever aan opdrachtnemer verschuldigde bedrag uit hoofde van de overeenkomst, ongeacht een eventuele betalingsregeling direct opeisbaar.
- 16.3 Indien zich één van de gevallen als genoemd in lid 1 van dit artikel voordoet, heeft opdrachtnemer het recht zijn verplichtingen jegens opdrachtgever op te schorten. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor de eventuele schade die opdrachtgever dientengevolge lijdt.
- 16.4 Indien opdrachtgever gebruik maakt van een (wettelijke) opschortingsbevoegdheid, worden de voorzieningen die opdrachtnemer dientengevolge moet treffen als meerwerk bij opdrachtgever in rekening gebracht. Schade die opdrachtnemer als gevolg van de opschorting lijdt dient aan opdrachtnemer te worden vergoed. Eventuele schade aan het werk wordt niet door opdrachtnemer aan opdrachtgever vergoed. Indien de opschorting langer dan 14 dagen duurt, is opdrachtnemer gerechtigd een evenredige betaling voor het uitgevoerde gedeelte van het werk van opdrachtgever te vorderen. Daarbij wordt rekening gehouden met het op het werk aangevoerde, nog niet verwerkte maar wel reeds door opdrachtnemer betaalde bouwstoffen.
- 16.5 Indien de in het vorige lid van dit artikel bedoelde opschorting langer dan één maand duurt, is opdrachtnemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen en de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Opdrachtnemer heeft in dat geval recht op de aanneemsom, vermeerderd met de kosten die de opdrachtnemer als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de kosten die opdrachtnemer als gevolg van de niet voltooiing heeft bespaard.
- 16.6 Opdrachtnemer kan de door haar ingeroepen retentierechten geldend maken tegen derden die een ouder recht op de zaak (pretenderen te) hebben. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer van aanspraken van derden op dezelfde zaak.
- 16.7 Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor enige schade die opdrachtgever of derden door de uitoefening van het retentierecht ondervinden.
- ARTIKEL 17 -TOEPASSELIJK RECHT EN ARBITRAAL BEDING
- 17.1 Op de overeenkomst en de overeenkomsten welke daarvan het uitvloeisel zijn, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
- 17.2 Alle geschillen die naar aanleiding van de overeenkomst of van overeenkomsten die daarvan het uitvloeisel zijn tussen opdrachtgever en opdrachtnemer mochten ontstaan, worden beslecht door de Raad van Arbitrage voor de Bouw overeenkomstig haar statuten, zoals deze drie maanden voor het tot stand komen van de overeenkomst luiden.
- 17.3 Eventuele geschillen zullen worden gevoerd in de Nederlandse taal, welke taal de opdrachtgever door het aangaan van een overeenkomst met opdrachtnemer verklaart te begrijpen.